

Landet selv, altsaa frigjort for alle saadanne Uheld. Man behøver just ikke at gaae saa vidt, som det ærede Medlem for Roeskilde gjorde, da han stillede det op som noget Forfærdeligt, at et Maskineri kunde forlise paa Veien fra England hertil. Det Slags smaa Chancer er man altid underkastet. Den ene Maskine kan forlise, den anden kan blive ødelagt ved en Ildbrand, den tredje kan blive spoleret paa en tredje Maade; men dette hører ikke til de store Forhold, der virkelig fortjene at komme i Betragtning. Jeg indbrømmer altsaa, at der er overveienende Grunde til at benytte den indenlandske Industri, og at der tillige er politiske og strategiske Grunde til at gjøre det, naar det kan skee paa den rigtige Maade. Her er heller ikke Tale om at angribe noget enkelt System af Dampmaskiner eller at paastaae, at det skulde staae tilbage for andre, eller om at betragte det med nogen sær Uvillie, og dersom jeg ikke tager meget fejl, saa hittede ogsaa det ærede Medlem her foran (Dinesen), at han ikke tvivlede om, at dette System i sig selv var rigtigt, godt og hensigtsmæssigt, at det var brugbart for Krigsskibe, men at han kun betvivlede, at den Anvendelse, det hidtil havde fundet hos os, var af den Art, at det opmuntrede til at gaae roligt videre, og at det forekom ham, at der burde være grebet mere energisk ind for at lade dette System træde frem, ikke i den svage Skikkelse, hvori det hidtil har været kendt, men i den stærke, udviklede Form, som det havde opnaaet paa andre Steder. Altsaa, noget Angreb enten paa Fabrikkerne eller paa Systemet eller paa enkelte Mænd kan ikke ligge i Nogens Tanke, og den ligger i alt Fald ikke i min. Spørgsmaalet er blot det, om denne Fabrik er istand til at levere saadanne Maskiner, som Staten kan være tjent med at tage til sine Krigsskibe, paa saadanne Bilkkaar, at Statens Finanser kunne staae sig ved at foretrække dem for fremmede, og endelig, dersom Fabrikken er istand dertil, bliver det at undersøge, om der fra Statens Side anvendes den fornødne Omhyggelighed og Control for at tvinge Fabrikken til at gjøre det. Skjøndt den nemlig er en fortræffelig Fabrik, om hvilken jeg ikke vil eller veed at sige Andet, end hvad Godt er, saa maa den have samme Svagheit som alle

andre Fabrikker i Verden, nemlig den, at den gjerne vil tjene Penge, og jo flattere Staten skrifer sine Contracter, jo mindre Control og Sikkerheit der fastsættes, desto større Veilighed aabner der sig til Fortjeneste for den private Fabrikant, og man kan allermindst efter de Betragtninger, som det ærede Medlem for Rjøbenhavns Amts 3die Valgfreds i Reglen gjør gjældende, bebreide disse Fabrikker Noget, dersom de søge at gjøre sig Forholdene saa indbringende som muligt. Staten skal kun i den Henseende varetage den fornødne Forsigtighed, og det, jeg nu skal tillade mig at udvikle, støttet paa de Actstykker, der have været Udvalget forelagte, og som jeg tilbeels har gaaet igjennem, er, at Staten, d. e. Marineministeriet og dets Undergivne, har i den Henseende ladet det i høi Grad mangle paa Forsynlighed. Det ærede Medlem fra Roeskilde, der advarede imod at komme ind paa Tal, som vi ikke let kunde følge i denne Sal, var ikke selv ganske fri for at komme med Tal, som det var noget vanskeligt i den Fart at kontrollere, Tal, imod hvilke der naturligviis kan gjøres de Indvendinger, som altid lade sig anføre imod ethvert statistisk Materiale, der bringes frem; thi Tal have ikke absolut Gyldighed i og for sig, men kun i Kraft af den Maade, hvorpaa de udregnes og benyttes, og det kunde vel være, at der i de forskjellige Data, som det ærede Medlem fremkom med, var Et og Andet, der trængte til „Correction“, til Gjengjæld for den Correction, som han meente, at de Tal trængte til, som bleve nævnte af det ærede Medlem for Holbæk (Dinesen). Det har s. Ex. været mig meget paafaldende at høre det ærede Medlem fra Roeskilde med saa mange Omstændigheder forklare Alt, hvad der burde trækkes fra i de danske Priser, som i 1861—62 ere blevne betalte, hvorimod han aldeles Intet havde at sige om, hvad der kunde være at trække fra i de engelske Priser, som i 1856—57 vare blevne betalte, eller hvad der skulde trækkes fra i de franske Priser, som i 1861—63 vare blevne betalte. Alle den Art Tal vare fortræffelige Afbrydelse af A. Sage). Ja, det ærede Medlem traaf Intet fra, men jeg seer dert Intet Beviis for, at der Intet bør trækkes fra. Det ærede Medlem trækker kun fra paa den Side, hvis varme Forsvarer han